

DRWĘCA

z dodatkami: „Opiekun Młodzieży“ i „Nasz Przyjaciel“

„Drwęca“ wychodzi trzy razy tygodniowo w wtorek, czwartek i sobotę rano. — Przedpłata wynosi dla abonentów 1,25 zł z doręczeniem 1,44 zł miesięcznie. Kwartałowo wynosi 3,75 zł, z doręczeniem 4,30 zł. Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-linowej 10 gr, na stronie 3-linowej 30 gr, w tekście na 2 i 3 stronie 40 gr, na 1 stronie 50 gr, przed tekstem 60 gr. — Ogłoszenia zagr. 100% więcej. Numer telefonu: Nowemiasto 8.

Banki i wydawnictwa: „Drwęca“ Sp. z o.o. w Nowemiastku.

Adres telegr.: „Drwęca“ Nowemiasto-Pomorze.

Rok VI

Nowemiasto-Pomorze, Sobota, dnia 4 września 1926.

Nr. 104

Mam dosyć wszystkiego, wystąpię z towarzystwa, złożę mój urząd...

Tak często dziś dostrzega się u wielu zniechęcenie do pracy oświatowej — społecznej, narodowej. Ach po co i na co — ja się będę mozolił, silił, poświęcał, kiedy za to wszystko nagrodą i zapłatą, to niestanna krytyka, nagabywania publiczne, zniesławiania, oczerniania, posądzania? Dlaczego mam się na to wszystko narażać i znosić niestannie same nieprzyjemności? Wolę wystąpić, wolę złożyć mój urząd i mieć spokój. Takimi względami się powodując niejedną porząca zajęła dotychczasową pozycję w dziedzinie społecznej, oświatowo-kulturalnej, narodowej itd. i ustępuje zniechęcony z areny publicznej do zacisza domowego, szczęśliwy i zadowolony, że teraz będzie wreszcie miał spokój.

Jeżeli tak postąpi sobie człowiek nieodpowiedni, niezdolny, nieideowicie, samolub — mający przy pracy publicznej własny interes na oku, to na tem dobra sprawa napewno nie ucierpi, ale zyska. Nieudolny, przewrotny działacz, to raczej szkodnik publiczny, nie do brodziej. Ale niestety, nie tacy się zniechęcają i porzucają zajęte i zdobyte stanowiska w działalności publicznej. Ponieważ oni tam nie dobrej sprawy, nie korzyści innych, ale własnej szukają i znajdują, to krytyka, zaczepki, szkalowania i nagabywania ich publicznie nie działają na nich odstraszająco. Byle dopiąć swego, byle uzyskać sławę, dorwać się do majątku — mniejsze o to, co ludzie powiedzą. Ale przeważnie zniechęcają się ludzie zaci, światli, zdolni, pożyteczni i idealnie asposobieni do pracy publicznej. Pełni zapału i poświęcenia i żądni czynów zabrali się do pracy publicznej — zdawało im się, że stworzą wielkie rzeczy, dokażą zbożnych czynów, zasłużą się dobrej sprawie, a tu wszędzie przeszkody, wszędzie zła wola, wszędzie ujemna krytyka, wszędzie wyzwiska, wszędzie obrzucanie błotem, wszędzie narażania się na zajadliwe posądzania i oszczerstwa i pod ciężarem tych zawodów i bolesnych doświadczeń niejednemu rozpięte do lotu skrzydła opadają, opuszcza wyżyny i górne przestworza — spuszcza się na płaszczyznę ziemską i zrozpaczony kryje się w zacisze swego gniazda domowego lub rodzinnego. Nie oplaci się, szkoda czasu, pracy i zabiegów — lepiej siedzieć cicho, nie narażać się, bo i tak głową muru nie przebijesz.

Tak argumentując co lepszy, co zdolniejszy, co szlachetniejszy zniechęcony zwija chorągiewkę, ustępując z areny publicznej do zacisza domowego.

Czy taka argumentacja, czy takie pobudki są dostatecznym powodem zniechęcenia się i porzucenia pracy i służby publicznej?

Zdaje nam się, że świadczą one raczej o zajęczem, tchórzliwym sercu, o braku męskiej, żelaznej woli i o pewnej dozie samolubstwa przy pracy społecznej i narodowej. Każdy działacz społeczny, to niby żołnierz na posterunku. Jak żołnierzowi nie wolno ze strachu i dla niebezpieczeństwa opuszczać swego stanowiska, ani posterunku, tak i tobie nie wolno porzucić służby i pracy publicznej dla żadnych przeszkód i nieprzyjemności. Niech krakają jak wrony, niech ujadają jak rozwściekłe psy, ty spełniaj spokojnie swój obowiązek! Jeżeli szlachetne twe pobudki, jeżeli czyste twe sumienie i ręce, czegoż się lękasz? — Krytyki, wyzwisk, oszczerstw? Ależ one się ciebie nie imią, one rzucane nie ciebie opadną, a ty prędzej czy później okażesz się tym, kim jesteś. Słuszność i prawda prędzej czy później jak oliwa wypłyną na wierzch. Tylko ten czuje się obrażony wyzwiskami, zniechęcony oszczerstwami i zaczepkami i przeszkodami, kto w pracy społecznej nie dobrej, świętej sprawy, ale własnego ja, własnej sławy lub korzyści szuka, ale kto bezinteresownie się dla niej poświęca, komu przewodnią myślą wzniosła idea, ten niczem się nie zrazi i niczem się nie zniechęci.

Może być, że to wygodniej ustąpić z pozycji przykrej, gdzie się było celem różnorodnych dotkliwych pocisków na zaciszne, bezpieczne miejsce — ale to niegodne wielkiego człowieka, męża — bohatera — polaka o sławnej tradycji i przeszłości — Per aspera,

Każdy z nas ma co pewien czas pewną gotówkę.

Nie chowajcie pieniędzy u siebie w domu, lecz składajcie je do

Kasy Oszczędności Pow. Lubawskiego

w Nowemiastku oraz w Lubawie,

która je oprocentuje za wypowiedzeniem dzień. po 9% w „ „ miesięczn. „ 12% w „ „ kwartalnym „ 14% w rocznym.

Grosz przyciąga grosz — powiadają ludzie. Oto 5 groszy dziennie składane do Kasy Oszczędności na 12% rocznie dadzą Wam kapitał:

po 5 latach	zł. 122,50
po 10 latach	zł. 345,10
po 15 latach	zł. 749,40
po 20 latach	zł. 1.483,80
po 25 latach	zł. 2.818,20
po 30 latach	zł. 5.242,30

Majątek ten przy umiędzej oszczędności, każdy zdobyć i zachować może.

Za całość i bezpieczeństwo wkładów ręczy w drugim rzędzie powiat lubawski.

Książeczki nasze będą przyjmowane jako kaucja od władz państwowych etc.

Władzom podatkowym się nie udziela informacjami co do złożonych u nas kapitałów.

ad astra. Przez trudy i znoje, walki i boje do szczytnych celów.

A jak fatalne następstwa i szkodliwe skutki takiego postępowania? Ty, mający wielkie dane ku temu, by być świecznikiem w społeczeństwie, drogowskazem, pożytecznym działaczem na twojem stanowisku, ustąpisz, ty i wielu innych, a wasze miejsce zajmą inni, nieudolni, przewrotni, złośliwi — szkodnicy?

Oni wtenczas będą jej wodzić, oni będą dźwierzć prym, oni będą rządzić i działać, a ty człowiek uczciwy, sumienny, wykształcony, zdolny stać będziesz na uboczu, zapchnięty na szary koniec, skazany do roli kopciuszka, ty, który masz dane, by stać na czele! Czy wtenczas będzie lepiej i tobie i innym, gdy ludzie odpowiedni i porządni usną się z areny publicznej, a ich miejsce zajmą ludzie głupi, a przewrotni i niegodziwi? O nie — wtedy będzie Sodoma i Gomora, wtedy będzie zamęt i anarchja, wtedy będzie koniec i upadek państwa i wolności jej obywateli. Dlatego precz z takimi argumentami, precz z małodusznością, tchórzostwem, zniechęceniem! Ludzie inteligentni, zdolni, pełni zapału i poświęcenia naprzód, na wawy, na szczyty, na pierwszy plan w życiu publicznym! W ką, na szary koniec, niech idą nieuki, głupi, zarozumiali, przewrotni, samolubny, warcholii!

Rzemieślnicy i kupcy do 30 września nie będą płacić kar za zwłokę.

Warszawa, 31. 8. Ministerstwo Skarbu komunikuje, że ulgowy termin pobierania kar za zwłokę wynoszących 2% od zaległości w podatkach bezpośrednich, przedłuża się do dnia 30 września br. włącznie.

Wyznaczony na dzień 1 września rb. początkowy termin poboru nadzwyczajnego 10% dodatku od zaległości podatkowych przed dniem 16 lipca br. został przeniesiony na dzień 16. września rb.

Prezydent Rzplitej chce podobno ulaskawić więzionych generałów-obrońców prawa i Konstytucji.

Warszawa, 1. 9. W Warszawie kursują pogłoski, iż w najbliższym czasie prezydent Rzeczypospolitej ulaskawi generałów, osadzonych w więzienia wileńskim na Antokolu. Pogłoski te, których potwierdzenia dotąd nie otrzymano, notuje również dzisiejsza „Gazeta Warszawska“, uważając je za bardzo prawdopodobne, co miało znaleźć potwierdzenie w odroczeniu rozprawy przeciw generałowi Malczewskiemu i w powolnym tempie śledztwa przeciw pozostałym generałom. Prezy-

dent Rzeczypospolitej przyjął wczoraj naczelnego prokuratora wojskowego gen. Dańca, poruszając z nim sprawę ulaskawienia przestępców wojskowych.

Co się stanie z gen. Malczewskim?

Warszawa, 2. 9. Prokurator wojskowy w akcie oskarżenia przeciwko gen. Malczewskiemu wycofał ustęp, odnoszący się do obrazy zwierzchnika. Skądinąd mówią, że prokurator wogóle wycofał akt oskarżenia.

Przewłaszczenie osad anulacyjnych.

Warszawa, 31. 8. Minister reform rolnych p. dr. Staniewicz, dążąc do uregulowania sprawy t. zw. osad anulacyjnych, wydał ostatnio urzędowi ziemskiem na terenie województwa pomorskiego i poznańskiego polecenie niezwłocznego przystąpienia do wydawania orzeczeń w zakresie przepisania tytułów własności ze skarbu państwa na rzecz osób zakwalifikowanych na nabywców osad.

Zarządzenie obejmuje narazie tylko te gospodarstwa, których obszar nie przekracza norm ustalonych w art. 50 z dnia 28. 12. 1922 r. o wykonaniu reformy rolnej 20 ha na terenie województwa poznańskiego i 35 w województwie pomorskim (a których nabywcy dokonali wpłat w wysokości co najmniej 25 proc. wartości w okresie od wejścia w posiadanie osady, aż do czasu wydania danego orzeczenia).

Głupi ten, co daje więcej aniżeli ma...

tak oświadczył premier Bartel kolejarzom zabiegającym o podwyżkę płac.

Warszawa, 1. 9. U premiera Bartla były wczoraj delegacje wszystkich związków kolejarzy. Delegacje domagały się przywrócenia ruchomej mnożnej, wyrównania pensji przez wypłacenie jednorocznej gratyfikacji oraz podwyższenia dodatku mieszkaniowego.

P. premier Bartel oświadczył delegacjom, że podwyżka pborów pracowników kolejowych jest wyklu-

czona, bo skarb państwa nie posiada potrzebnych na to środków. Koleje nie dają dochodów, a choćby dawały, to kolejarze nie mogą sobie rościć pretensyj do udziału w zyskach. Przemówienie swoje zakończył premier Bartel powiedzeniem: „największym głupcem jest ten, kto więcej daje, aniżeli ma“.

Hiszpanja żąda protektoratu nad strefą tangerską.

Paryż, 31. 8. Komunikat hiszpańskiego ministerstwa spraw zagr. stwierdza m. i.:

Hiszpański rząd jest zdania, że rozwiązanie problemu Tangeru winno polegać na włączeniu miasta Tangeru i strefy tangerskiej do obszaru, objętego protektoratem hiszpańskim.

Madryt, 31. 8. Noty Francji i Anglii w sprawie Tangeru zostaną dziś doręczone Primo de Riverze. Obie noty zostały zredagowane w tym samym duchu,

zdaje się jednak, że nota Chamberlaina wyraźniej, niż nota Brianda sprzeciwia się zwolnieniu konferencji międzynarodowej. Nota francuska zaznacza, że Francja i Hiszpanja współpracują w Marokku od szeregu lat i przez cały ten czas rząd hiszpański nie wysuwał kwestji Tangeru, ani też sprawa ta nie była poruszana w czasie licznych spotkań, jakie się odbyły od czasu wojny między mężami stanu Francji i Hiszpanji.

Tragiczna chwila w komisji Rady Ligi Narodów.

Chamberlain, angielski minister spraw zagranicznych, przybył już do Genewy.

W środę, dnia 1 bm. przed południem krążyły pogłoski, że oznaczone pierwotnie na dzień 2 września otwarcie obrad Rady Ligi odłożone będzie na piątek 3. bm., by w ten sposób dać możność komisji reorganizacyjnej dokończenia jej prac. Chamberlain, który wczoraj wieczorem konferował w Paryżu z Briandem, przybył dzisiaj do Genewy wraz z szefem wydziału prasowego Slevartem. Przypuszcza się, że odwiedzi on jeszcze dzisiaj premiera Baldwina w Aix-les-Bains. Francuska delegacja pod przewodnictwem Brianda oczekiwana jest jutro przed południem.

Zwyzka cen zboża wstrzymana.

Warszawa, 1. 9. Na rynku zbożowym od dnia wczorajszego daje się zauważyć orzełom w tendencji zwykłej. Pszenica spadła o 3 zł na korcu, żyto utrzymało się na poziomie 35 zł przy tendencji słabej.

Wzmocniony dowóz i wstrzymanie kredytów rządowych pozwala przypuszczać, że cena żyta obniży się i że umożliwiony będzie eksport zagranicę.

Przyznanie dodatków służbowych dla podoficerów.

Warszawa, 31. 8. W związku z przyznaniem dodatku funkcyjnego dla oficerów, przyznany zostanie dodatek służbowy dla korpusu podoficerów.

Sumy na ten cel zostały już wyznaczone a w najbliższym już czasie odpowiednie pozycje wstawione do budżetu. Wobec tego dodatek dla podoficerów będzie wypłacony już dnia 1 października br.

„Soboty angielskie“ w Urzędach będą trwać do 1. 10.

Warszawa, 31. 1. Wobec pogłosek jakie ukazały się w prasie jakoby soboty angielskie w Urzędach Państwowych kończyły się w sierpniu, prasa donosi iż w myśl okólnika Prezydium Rady Ministrów, soboty trwać będą jeszcze przez wrzesień.

Nowemiasto. Odezwa.

Obywatele łączcie się!

Mamy u siebie Towarzystwo Powstańców i Wojaków. Potrzeba takiego towarzystwa każdemu jest widoczna. Przecież o mieście od nas mieszka wróg silny i potężny, a mściwy i żądny odwetu. Nie pogodzi się nigdy z tem, że mu odebrano, co przez półtora wieku bezprawnie trzymał w swych szponach. Czyha tylko na okazję, by się ponownie rzucić na naszą ziemię Pomorską, zagarnąć ją z powrotem, a nas uczynić ponownie swymi niewolnikami. Nie odważy się na to jedynie wtenczas, gdy całe społeczeństwo zobaczy

Polska głosowała za projektem lorda Cecila.

Genewa, 1. 9. Komisja reorganizacji Rady Ligi Narodów przyjęła na plenarnym zebraniu jednomyślnie projekt podkomisji. Jedynie przedstawiciel Hiszpanji powstrzymał się od głosowania.

W czasie dyskusji nad projektem, przedstawionym przez podkomisję, wszyscy członkowie komisji uznali jednomyślnie ducha pojednawczości i dobrą wolę podkomisji. Przedstawiciele Argentyny, Szwecji i Polski oświadczyli, że byli gotowi do poczynienia nowych ustępstw ze swego punktu widzenia w celu osiągnięcia upragnionej jednomyślności. Przedstawiciel Polski głosował za projektem, poczynił jednak zastrzeżenia w sprawie powtórnego wyboru. Scialoja zakłamał Hiszpanję, ażeby uwzględniła trudności chwili obecnej i dał wyraz ubolewaniu, które odczuliby wszyscy, o ileby uczucia serdeczności i współpracy, ujawniające się dotychczas miały zaniknąć.

Hiszpanja podtrzymuje swe żądania. — Chee Tanager za ustępstwa.

San Sebastian, 1. 9. Minister spraw zagr. Yanguas oświadczył w sprawie zbliżającej się sesji zgromadzenia Ligi Narodów w Genewie, że stanowisko Hiszpanji nie uległo zmianie. Rząd hiszpański podtrzymuje kategorycznie swe żądanie przyznania Hiszpanji stałego miejsca w Radzie Ligi Narodów.

Uparte stanowisko delegata Hiszpanji.

Berlin, 1. 9. Pisma donoszą z Genewy, że na wczorajszym posiedzeniu podkomisji reorganizacyjnej zostało odczytane oświadczenie rządu Hiszpanji, który bez ogródek domaga się Tangeru w zamian za rezygnację ze stałego miejsca w Radzie Ligi Narodów.

pod bronią i gotowe do odparcia drapieżnych zachcianek. Jeżeli Ci miła wolność i niepodległość kraju, jeżeli nie chcesz, by na Twym karku butną stopą stapał okrutny wróg, to zapisz się do Towarzystwa Powstańców i Wojaków, ćwicz się w strzelaniu i władaniu bronią, abyś na każdy zew Ojczyzny gotów był stanąć do boju we walce z zaczepnym wrogiem.

Ale nietylko wróg zewnętrzny zagraża naszej Ojczyźnie. Na łonie naszej Matki-Ojczyzny znajdują się wyrodne dzieci, zdolne i pochopne do utopienia w jej sercu zdradzieckiego sztyletu i ponownego złożenia jej w grobie. Ciemne siły wyrotowe jawnie i skrycie pracują nad rozsadzeniem państwa i pogrążeniem go w anarchji i zamęcie, by go poddać pod jarzmo wroga. Komunisty, żyd bolszewik i inni wewnętrzni wrogowie i wyrotowcy coraz śmielej podnoszą głowę, coraz jawniej się organizują, coraz widoczniej zabierają się do Kainowego czynu. Nie widzisz tego, co się wokoło Ciebie dzieje? A więc do szeregu, Bracie. Ty nie chcesz, by w państwie była anarchja, zamęt, rozprężenie. Ty nie chcesz, by się łała bratobójcza krew. Ty nie chcesz na drodzej Tobie ziemi rządów żydowsko-bolszewickich!

Jest przecież droga i sposób zapobieżeniu złu. Nie odważy się wróg państwowości, religii, ładu i porządku społecznego na zamach, gdy wszystkich prawowiernych synów Matki-Ojczyzny wtrzy skupionych, złączonych w jednym szeregu i dla jednego celu.

Naszą organizacją jest nie „Strzelec“, który rozdwójenie sieje w naszych szeregach, ale Towarzystwo Powstańców i Wojaków, których ideałem miłość bratnia, których myślą przewodnią służba Ojczyźnie i obrona Jej wolności. Do szeregu, Bracie! Czemu się wahasz? A jeżeli już należysz, czemu jesteś opieszalszy i gwałny. Do pracy, do czynu? W szeregu Powstańców i Wojaków niech nie brakuje nikogo! Stańmy jak jeden mąż! A wtedy o pierś naszą, o zgodę naszą, o jedność naszą rozbijają się wszelkie zakusy wroga z zewnątrz i wewnątrz pochodzące. Wojak.

Nago.

Dzisiaj cały świat się bęrdzi,
Co to z tą golizną będzie,
Radzą nad tem ministrowie,
Ludzie drapią się po głowie.
Europa całkiem goła,
Ameryka ciągle wola.
A nie wiedzą o tem przecie,
Że to moda dzisiaj w świecie
Chodzić nago, w pól ubrany
Z łokcia płótna szyć kaftany.
I nikt z grozą nie zawoła
Jeśli dama jest w pól goła,
Chyba, że jest szpetnie brzydka
I jak patyk jest jej tydka.
Ostra spotka ją krytyka
Każdy zbiór jej wytyka
Ganią modę ze zurnała,
Że brzydka też pozwala
Ubierać się nago.....

Więc też nieraz na ulicy
Matki, wdowy, czy dziewice
Nagie pokazują wdzięki,
Nogi, biusty, gotę ręki
Grube, wzdęte czy pękate
Czasem tylko same gnaty,
Golizną się każda szczyty,
Choć niejedną się jej brzydki.
Nieraz nawet w Bożym domu
Niewiem naco, poco, komu
Pokazują nagie ciało,
Jakby się to na co zdało.
O! szaleństwo taka moda,
Co ujmuje, a nie dodaje
Paniom wdzięku ni urody,
Więc na gwałt zmieniają mody
Piękne, brzydkie i nijakie
Niebędą już, jak pędraki
Ubierać się nago.....

Lecz niestety, zmiana mody
Nie przychodzi na dochody
Urzędnicze; Więc te stwory
W lecie, w zimie, każdej pory
Muszą chodzić prawie goli,
Lecz nikogo to nie boli.
Ze są jak tureccy święci
Albo z pod prawa wyjęci,
Choć pracują w pocie czoła,
Za nimi golizna woła.
Wstyd i nędra im doskwiera,
Każdy z nich ostatki zdziera,
Niepomógł im nic pan Grabski,
Ani Klarner czy Zdrzechowski
Niechcą wydać żurnal nowy
Więc o zmianie niema mowy,
Dlatego też urzędnicy
Będą jak gdyby Afrycy
Nadal chodzić nago.....

Eski.

Wiadomości.

Nowemiasto, dnia 3 września, 1920 r.
Kalendarzyk. 3 września, Piątek, Bronisława, p.
4 września, Sobota, Rozalja, p. Bóża, p.
5 września, Niedziela, 15 po Sw. Wawrzyn.
Wschód słońca g. 5 - 16 m. Zach. słońca g. 18 - 44 m.
Wschód księżycy g. 1 - 49 m. Zach. księżycy g. 18 - 3 m.

Z miasta i powiatu.

Nasz pospiech.

Nowemiasto. W zeszłym tygodniu wydzwaniano o godz. 11 minut 15, tu na rynku Nowomiejskim, że odbędzie się licytacja tego dnia o godz. 11-ej. Bez komentarzy, pospiech godzinie naśladowania.

Jan Lama.

15

GŁOWY DO POZŁOTY.

(Ciąg dalszy).

— Proszę panów na herbatę — przerwała w tej chwili, wchodząc do pokoju, pani Wielogrodzka. Pan Klonowski zaczął wypraszać się, że mu daleko do domu i dziś jeszcze musi wyjeżdżać — rozpoczęły się ceremonie długie i opiekun mój, wśród mnóstwa komplimentów, zrobionych gościnności państwa Wielogrodzkiej został na herbatę. Gdyśmy się zgrupowali wszyscy w jadalnym pokoju, p. Klonowski pogłaskał mnie po twarzy i pocałował w czoło, poczem odwrócił się nagle i otarł łzy, dobywając mu się z oczu. Taliwe moje usposobienie uczuło niewymowną wdzięczność a tę oznakę współczucia — było to więcej, niż spodziewałem się po człowieku o tak szorstkich pozorach, chociaż o wewnętrznej jego wartości powziąłem już był jak najlepsze wyobrażenie z rozmowy, której byłem mimowolnym słuchaczem. Szczególnie ujęła mnie była anegdota o kasjerze Banku kredytowego — resztę niebardzo rozumiałem. Pani Wielogrodzka zachwycona była moim opiekunem — chwalił on rabszynom swoim sposobem i herbatę i zakąski, i Herminę, i troskliwość gospodyni domu, i zacność komornika, i kazania ks. wikarego Olszyckiego, który był w wielkiem zachowaniu u państwa Wielogrodzkiej, a o ile sobie przypomniałem, zastępował na to w zupełności. Komornikowa powzięła tego księdza, bo był przykładny i dobroczynny, a kaznodzieja, jakich mało; komornik lubił go, bo był przytem wesół, ocytany,

ceniał dobre uczynki wyżej niż posty. Pan Klonowski podzielał jedno i drugie zdanie, a następnie opowiadał o swej rodzinie. Nakoniec p. Klonowski, ucałowawszy komornika w obydwa ramiona, panią Wielogrodzką w rękę, a mnie jeszcze raz w czoło, odjechał do Hajworowa.

— Przykro mi, że nam zabiera Mundzia — rzekła po jego odejściu pani Wielogrodzka — ale to w istocie bardzo godny człowiek.

Komornik milczał.

— Cenię wysoko takich ludzi, jak p. Klonowski... ciągnęła dalej.

— A na miłość Boga — przerwał nagle z największą niecierpliwością komornik — dajże mi już raz pokój z tym Klonowskim!

Spojrzelśmy po sobie z ogromnem zdziwieniem, nie mówiąc ani słowa.

— Gdybym nie był takim nieznośnym, ciężkim, starym safandulą, jakim jestem — pokrzyżowałbym ja mu szyki! U nas na oszustwo znajduje się energia, na sobkowstwo znajduje się wytrwałość, a kiedy potrzeba powstać i działać dla cudzego dobra, jednemu braknie cywilnej odwagi, a drugi w ociężałości swojej zdobędzie się tylko na rezonowanie! I komornik wyszedł z pokoju.

Pozostaliśmy troje, nie rozumiejąc ani słowa z tej trywkalnej perory. Utkwiła mi ona w pamięci, ale długie lata minęły, nim pojąłem całą jej doniosłość i gorycz.

Komornik Wielogrodzki, o ile go sobie przypominam, i o ile dziś ocenić mogę jego prawdziwie zacny charakter, należał do najniebezpieczniejszego rodzaju

dobrych i poczciwych ludzi, jakich poznałem w tym kraju. Odmawiał on zresztą sam siebie lepiej niżbym ja miał to uczynić ze względu na szacunek i wdzięczność, którą mu jestem winien. Zamiast o „specjalnej“ jego osobie, powiem tu tedy słów kilka o całym rodzaju, do którego on należał. Otóż jeżeli niejedną sprawą, wymagającą ogólnego poparcia, idzie u nas jakoś oporem, mimo powszechnego uznania jej wartości, jeżeli zostaje niezrobionem niejedno, co by się koniecznie zrobić powinno i czego interes ogólny wymaga, to zawsze połowa tylko winy spada na ludzi złych, na intrygantów, na nieprzyjaciół dobra publicznego — drugą połowę tej winy dźwigają najzaczniejsi, najpoczciwsi pod słońcem ludzie, ludzie prawi i rozumni, ludzie, którzy nie zapierają się nigdy swoich przekonań, ale którzy, bądź z przez ociężałość, bądź z rzeczywistego zmęczenia i ugruntowanego na smutnych doświadczeniach pesymizmu, mają w ustach najczęściej ów wykrzyknik: „Ei!“ Wykrzyknikowi temu towarzyszy zwykle pełne zwątpienia i rezygnacji machnięcie ręką, a czasem jeszcze parę fatalnych uwag. Jeden taki ze wszechmiar zacny i uczciwy pesymista może zrobić więcej złego, niż dziesięciu zdradców i rafinowanych intrygantów — jeden taki człowiek rozumny i wytrwały, ale z ociężałości lub zwątpienia nieprzyjaciół czynu, może spowodować większą niedorzeczność, niż tysiące głupców i półgłówków. W praktyce życia bowiem, nieraz niedorzeczność, gdy na jej popelnienie zerwał się jak jeden mąż miliony, staje się wielkiem, pomnikowym dziełem, obok którego mizerne wyglądają najrozumniesze, najtrafniejsze wskazówki wapiącego i zwątpiałego filozofa.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Niepoprawni.

Nowemiasto. W jednym z urzędów stanu cywilnego naszego powiatu, mimo prawie siedmioletniego urzędowania, spisanie się dokumenty urodzenia w roku 1926 w języku niemieckim.

Jest to tolerancja za daleko posunięta i właściwa władza powinna bezwarunkowo wydać odpowiednie zarządzenie, gdyż prawdopodobnie z oszczędności by nie kupować polskich formularzy, używa się formularzy niemieckich, a co zatem idzie, wypełnia się je również w języku niemieckim.

Z Pomorza.

Komunikat Zarządu Wojewódzkiego Pol. Str. Chrześc. Demokracji.

Toruń. W niedzielę, dnia 5. września 1926 roku o godz. 9 tej przed południem odbędzie się zjazd prezesów kół i delegatów Pol. Str. Chrześc. Demokracji Okręgu toruńskiego w Toruniu w gospodzie „Cechy Zjednoczone” przy ul. Sukienniczej z następującym porządkiem obrad:

1. Zagajenie Zjazdu przez prezesa Zarządu Okręgowego kol. inż. Rogali.
 2. Wybór komisji matki i komisji wnioskowej.
 3. Referat na temat „Klub Parlamentarny Chrześc. Dem. wobec zagadnień politycznych, społecznych i gospodarczych doby obecnej”.
 3. Referat na temat „Program i ruch chrześcijańsko-społeczny w Polsce i Europie”.
 5. Referat na temat „Nasza organizacja i czem winna ona się stać na Pomorzu”.
 6. Sprawozdanie Zarządu Okręgowego z ich działalności.
 7. Dyskusja nad referatami, wnioski, uchwały i udzielenie absolutorjum.
 8. Wybory członków do Zarządu Okręgowego.
 9. Zakończenie.
- Uprzejmie Zarząd Wojew. prosi prezesów kół oraz wybranych delegatów do licznego wzięcia udziału w Zjeździe.

Goście chcący brać udział w Zjeździe mogą się zgłosić po legitymacje do prezesa Zarządu Okręgowego kol. inż. Rogali w Toruniu ul. Łaziebnia 6. do soboty, dnia 4. września 26 r. włącznie.

Za Zarząd Wojew. Pol. Str. Chrz. Dem.
Alb. Nowicki, prezes. (—) J. Nowak sekretarz.

Katastrofa na szosie Szubińskiej.

Bydgoszcz, 1. 9. Wczoraj o godzinie 18,45 na szosie szubińskiej, niedaleko, lotniska zdarzył się wypadek, który spowodował 1 wypadek śmiertelny i 3 wypadki ciężkiego poranienia. Motocykl z przyczepką, na którym jechali w stronę Szubina monter Janowicz, lat 32, i mechanik Ziółkowski, lat 19, najechał na starszego szeregowca Szlume z 62 p. p., komendanta warty. Szluma doznał złamania obu nóg.

Wskutek tego wypadku motocykl wjechał na kamień. Janowicz ciężko okaleczony, z rozbitą głową, odwieziono do lecznicy miejskiej, gdzie wkrótce zmarł. Ziółkowski ma połamane ręce i nogi. Oprócz tego okaleczona jest 12-letnia dziewczynka Reimus.

Z dalszych stron Polski.

Nowa ofiara gór.

Zakopane, 30. 8. Wczoraj wycieczka turystyczna znalazła nad Doliną Bielego obok upłazu Kalatowieckiego zwłoki mężczyzny. Natychmiast wysłano we wskazanym kierunku ekspedycję ratunkową.

Straszna eksplozja w składach benzyny w Drohobyczu.

Warszawa, 1. 9. W Drohobyczu, w Małopolsce, wskutek nieostrożności szofera nastąpił wybuch w składach benzyny. Spłonął dom, w którym były składy. Trzy osoby zginęły, a 15 osób ciężko rannych; w okolicy wyleciały wszystkie szyby i dopiero po 5 godzinnej pracy udało się straży pożarnej zlokalizować pożar.

Ostatnie wiadomości.

Warszawa, 3. 9. Dyrektor Monopoli państw. tytoniu wpłacił wczoraj do Skarbu państwa 25 milj. zł jako dochód za sierpień, włącznie dochodu od początku r. b. 167 milj. zł, wynoszące około 1/6 wydatku państwa.

Wczoraj wieczorem policja polityczna przeprowadziła rewizję w mieszkaniu posła Balina (N. P. Ch.), otrzymawszy wiadomość, iż w mieszkaniu posła mieści się konspiracyjny komitet pomocy więźniów politycznych. W chwili, gdy policja weszła do mieszkania, odbywało się tam zebranie konspiracyjne, złożone z 10 osób, w tem 3 kobiety. Jedną z nich była sekretarka komunistycznej partii polskiej. Podczas rewizji zabrano szereg teczek, papierów, obciążających szereg aresztowanych osób, które przekazano sędziemu śledczemu.

Na ostatnim zebraniu Klubu sejmikowego Niezależnej Partii Chłopskiej doszło do poważnych zajęć na skutek, iż pos. Helman zgłosił swe wystąpienie z Klubu. Pos. Cieplak natomiast odpowiadać przed sądem partyjnym.

Jako następca Podkomorskiego wymieniany jest na dyrektora monopola spirytusowego p. Lewalski, dyrektor fabryki Zieleniewskiego w Krakowie.

Nadesłane.

(Za ten dział Redakcja nie odpowiada.)

Sprostowanie.

M. R. R. Grudziądz, dn. 24 sierpnia 1926.
Okręgowy Urząd Ziemi w Grudziądzu.
L. 136/pia.

Do
Pana W. Stawickiego,
redaktora „Drwęcy”
w Nowemmieście.

Ponieważ komisarz ziemski w Brodnicy nie jest samodzielnym urzędem, a jedynie delegaturą Okr. Urz. Ziemskiego, przeto na zasadzie § 11 ust. prasowej z dnia 7. V. 1874 proszę o umieszczenie w swym piśmie na stronie trzeciej w najbliższym numerze następującego sprostowania:

W „Drwęcy” z dnia 7. 8. 1926 r. Nr. 92 zamieszczono artykuł pod tytułem „Niebywały skandal — Pan Komisarz urzęduje” którego treść nie zgadza się z rzeczywistością, a to:

1. Nieprawdą jest, jakoby Komisarz Ziemi w Brodnicy Wyrzykowski telefonicznie przez trzecią osobę nakazał ks. Adm. Dambkowi zwołać dozór kościelny na konferencję i to zaraz dnia następnego, natomiast prawdą jest, że takiego polecenia nikomu nie dawał.

2. Nieprawdą jest, jakoby Kom. Ziemi za plecami przewodniczącego dozoru kościelnego starał się zwoływać dozór kościelny, natomiast prawdą jest, że w sprawie działki Kurzętnik Nr. 43 wezwał podpisanych na posiadaniem pełnomocnictw członków dozoru kościelnego do lokalu przelozonego obszaru dw. celem omówienia sprawy związanej z daną działką.

3. Nieprawdą jest, jakoby Kom. Ziemi nieproszony przybył na zebranie dozoru kościelnego, z którego rzekomo miał być przez p. Czarneckiego wyproszony, natomiast prawdą jest, że na skutek zgody ks. Adm. Dambka i pisemnego zaproszenia, podpisanego przez p. Czarneckiego, członka dozoru kościelnego Kom. Ziemi przybył na zebranie dozoru kościelnego, na którym ks. Adm. parafii kurzętnickiej zażądał opuszczenia przez Komisarza Ziemińskiego zebrania, do czego tenże się zastosował.

Prezes Okręgowego Urzędu Ziemińskiego w Grudziądzu.

Pisząc o propozycji ministra spraw wewn. wystosowanej do wojewody wileńskiego Raczkiewicza, celem objęcia województwa poznańskiego, „Rzeczpospolita” podkreśla, iż dymisja wojewody Bnińskiego, obok dymisji wojewodów Demskiego i Bilskiego, dowodzi o przesunięciach wojewodów, następujących pod kątem widzenia partyjno-politycznego, bez uwzględnienia opinii zainteresowanych wojewodów.

Srawa nominacji p. Demskiego na jedno z wyższych stanowisk centrali min. spraw wewn., zostanie zdecydowana po powrocie ministra Młodzianowskiego, który nastąpi po 15. września.

Dziś rano przybył ze Spawy Prezydent Rzplitej, który weźmie udział w tygodniowej konferencji poświęconej sprawom przemysłu wojennego w min. spraw wojsk.

W konferencji wezmą udział m. i szef administracji gen. Konarzewski, zastępca jego gen. Górecki i szef lotnictwa pułk. Rejski.

W reorganizacji Prezydjum Rady Ministrów min. spraw wewn. ma przyjąć kolej obecnie na ministerstwo rolnictwa i reform rolnych.

Groźba strajku powszechnego w Zagłębiu.

Warszawa, 2. 9. Wczoraj odbył się w Zagłębiu Dąbrowskim 2 godzinny strajk manifestacyjny górników. Zapadły uchwały żądające podwyższenia płac robotniczych od 15 proc. do 20 proc. W razie nieuwzględnienia żądań górników ma się rozpocząć powszechny strajk górników od poniedziałku.

Cholera w Łodzi.

Warszawa, 2. 9. „Ekspress Poranny” donosi z Łodzi o pojawieniu się tam wypadku cholery. — Pogotowie przewiozło chorego do szpitala w Radgoszu. Badanie wykazało, iż zaszedł tu wypadek cholery.

Załamywanie się strajku w Anglii.

Londyn, 31. 8. W bieżącym tygodniu należy oczekiwać powstania wypadków w przebiegu strajku węglowego. Górnicy, którzy w dalszym ciągu podtrzymują swe żądanie, co do układu obejmującego całą Anglię, nie zgadzają się na układy regionalne, są obecnie skłonni do dyskusji nad sprawą przedłużenia czasu pracy ze zmianą warunków plac. Jest to poważny krok najprzód ku pojednaniu, ponieważ dotychczas przedstawiciele górników nie chcieli tych spraw podczas rokowań rozpatrywać.

Zamieszki w Hiszpanji.

Londyn, 30. 8. Dzienniki donoszą z Gibraltaru o wybuchu poważnych zaburzeń w Hiszpanji w związku z niezadowolaniem oficerów artylerji. Książę Austrii ma być bardzo chory.

Trzęsienie ziemi w Grecji.

Ateny, 30. 8. Dzisiaj po południu w różnych miastach Grecji, jak w Atenach, Koryncie, Salonikach, Janinie, Larissie i Sparcie dało się odczuć lekkie trzęsienie ziemi. W Sparcie wiele domów zostało zburzonych.

O stratach, jakie wyrządziło trzęsienie ziemi na prowincji, brak jeszcze bliższych wiadomości.

Trzęsienie ziemi na Malcie.

Malta, Reuter. Wczoraj o godz. 12,30 popołudniu odczuło na Malcie lekkie trzęsienie ziemi.

Wyprawa 4 harcerzy pieszo z Brodnicy do Częstochowy.

(Ciąg dalszy).

(6)

Ścieżką polną idziemy teraz w prostej linii na Płock. Teren ku Wiśle przybiera nieco powierzchnię falistą, urozmaiconą. Po lewej stronie drogi, skromny drewniany kościółek wiejski, oddzielony od drogi głębokim jarem, przez który płynie strumyk, wynaża się z zieleni lip, które swym cieniem wabią niejako zapewniając osłonę przed upałem; lecz zatrzymać się nie możemy chcąc koniecznie dopiero w Płocku postój uczynić, gdzie też nieco dłużej zabawić zamierzamy. Wnet dojdziemy do Płocka i kierujemy się w stronę koszar p. Strzel. kon., gdzie na skutek pisma wystawionego nam przez pułkownika w Br. myślimy otrzymać nocleg, pozostawić tam nasze plecaki, aby mając już zupełną swobodę, zwiedzić szczegółowo miasto, które w ciągu wieków w dziejach naszego narodu tak wybitną odegrało rolę. Mając zapewniony nocleg, udajemy się do miasta, ażeby poznać rozkład ważniejszych gmachów, których szczegółowe zwiedzanie odkładamy na dzień następny. Przedewszystkiem idziemy w kierunku katedry. Okazała ta świątynia z wielu względów zasługuje na szczególną uwagę, wobec czego oglądanie jej stawiamy na pierwszy plan. Jest ona jedną z najpiękniejszych świątyń chrześcijańskich. Pod względem architektury stanowi cenny zabytek sztuki romańskiej, które w naszym kraju rzadko spotykamy. Nadto jest ona miejscem, w którym spoczywają zwłoki dwóch królów polskich, Władysława Hermana i Bolesława

Krzywoustego; pozbawiony szczytu posiadał licznymi relikwiami, jak u. p. głowy św. Zygmunta króla burgundzkiego. Położenie katedry na wysokiej górze, w otoczeniu starych drzew i resztek dawnego muru zamkowego, jako też barwa cegły i łagodne harmonijne linie budowy dają obraz pełen miłych barw i niepospolitego, acz pogodnego wdzięku. Nawet zbliżona całość nie przeraża ogromem i nie przytłacza ciężarem; smukłe i wyniosłe wieżycy lekko szerszają ku niebu, a ogólne wrażenie to właśnie połączenie prostoty z pięknem. Wspaniałe fronton, zdobny w herby bisk. polskich. Biskupi, których herby widnieją ponad wejściem, zasłużyli się koło odrestaurowania, a nawet przebudowania katedry w stylu romańskim. Na szczególną jednakoż uwagę zasługuje wnętrze zdobne w zabytki, gromadzone tam w ciągu wieków. Mieści się tam obraz z wizerunkiem Matki Boskiej, który przetrwał czasy, kiedy katedra była jeszcze drewniana. Wokół obrazu są ugrupowane figury, wyobrażające przedstawicieli wszystkich warstw, które wykonywały prace około katedry. Wspaniałe łuki i sklepienia zdobne w malowidła wyobrażające to gwiazdy, to chabry, opierają się na potężnych kolumnach, dzielących wnętrze na nawy. Filary fundamentalne są pokryte nader misterną imitacją kamiennej koronki na złotem tle. Na ścianach znajdują się obrazy symboliczne, nadto obraz przedstawiający „kazanie na Górze” inny „Zmartwychstanie Chrystusa” itp. Wspaniały chór z wyobrażeniem dwóch lir posiada rzeźby z dębu, renesansowe i ozdoby o motywach róllickich. Przy wejściu na chór umieszczona jest duża kula szwedzka, jedna z tych, które zburzyły katedrę. W jednej z wież znajduje się kaplica królewska, do której wejście zamyka piękna krata w stylu Odrodzenia, ręcznie wykonana

z żelaza. W środku piękny sarkofag z czarnego marmuru na podstawie. Wieko podtrzymują cztery białe orły, a umieszczone na niem insygnia królewskie: złocista korona, miecz i berło. W grobowcu spoczywają prochy Władysława Hermana i Bolesława Krzywoustego odnalezione na podstawie wskazówek starego rękopisu, z 17 wieku. Pod oknem wspaniała imitacja płaskorzeźby z brązu. Dwóch królów-rycerzy w pełnej zbroi gotowi do boju, zaklętych w nieruchomość czeka niejako na chwilę zbudzenia się, by Polskę podnieść do dawnej wielkości. Wobec popiołów królów polskich mimowoli wśród zwiedzających katedrę panuje jakiś aroczysty nastrój, pełny dostojnej zadumy, nakażującej niejako milczenie, by prochem tak zasłużonych mężów nie zakłócić należnego spoczynku. Świątynia przeszłość Polski staje przed oczyma i widma dawnych bohaterów wolności zaklętych w stal powstają z mroków kaplic, jakby chcieli nowy bój stoczyć dla ugruntuowania sławy Ojczyzny, do której laurowego wieńca Płock nie jedną gałązkę dołożył, silny opór stawiając zaborczym zakusom Litwinów, Krzyżactwa i Szwedów. Swej tężyzny dowiodł tem, że mimo zawieruchy wojennej — mimo pożarów i zarazy, po chwilowym osłabieniu znowu nabierał sił i wracał do dawnego znaczenia. Myśl, sięgając w przeszłość, przebiega czasy Krzywoustego, Łokietka, Kazimierza wiel., Jagielly i całego wspaniałego szeregu książąt Mazowsza, a tylko ponure sarkofagi i grobowce marmurowe królów i książąt w swym smutku pełnym godności zdają się mówić, że ta przeszłość światłana już nie wskrzesić cieniów zmarłych i że one już tylko złożony poświęcone miecze w ręce nowych pokoleń będą mogły żądać naśladowania w ich cnotach.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Rozkaz! Powstańcy i Wojacy!

W niedzielę, dnia 5. bm. o godz. 2-giej po południu odbędzie się zbiórka wszystkich członków na placu przy rzeźni miejskiej celem sformowania kompanji honorowej itd.

Czapki czcionkowskie należy odebrać u kuisnerza p. Czerwińskiego ul. Mostowa.

Przybycie każdego członka jest konieczne z uwagi na bliski termin święta Przysposobienia Wojskowego.

Nowemiasto, dnia 3. września 1926 r.

Wolność!

Zarząd. Prezes: (-) Domagała.

Odpowiedź od Redakcji.

Szan. Korespondentowi artykułu: „Żądamy poważnego traktowania rolnictwa“ w uprzejmej odpowiedzi donosimy, iż podług informacji z kompetentnej strony sprawa ta została pomyślnie już załatwiona i dla tego umieszczenie go byłoby zbytecznym. Red.

Ruch towarzystw.

Nowemiasto. W niedzielę, dnia 5. 9. 26. zaraz po nabożeństwie odbędzie się zebranie czeladników wszystkich zawodów w lokalu p. Jankowskiego, na które o przybycie uprasza Zarząd.

Kurs dolara.

Warszawa, 1. 9. Dolar nieurz. 8.98. Tendencja utrzymana.

Gulden 57.58—57.75.

za redakcję odpowiedzialny: W. Stawicki w Nowemiascie.

Dziś rano zasnął w Bogu mój najukochańszy mąż, nasz drogi ojciec

Karol Schneider

właściciel młyna

w 52 roku życia.

Bratjan, dnia 2. 9. 1926 r.

W ciężkim smutku

Elise Schneider z domu Rapelius i dzieci.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 6. 9. o godz. 3 po poł. z domu żałoby na cmentarz ew. w Nowemiascie.

Osobnych uwiedomień nie wysyła się.

Za przesłane nam życzenia z okazji ślubu naszego, przedewszystkiem za obsługę w kościele i wszystkim przybyłym gościom składam

serdeczne podziękowanie.

Mówka z żoną z Witkowskich

Mroczo w sierpniu 1926r.

W poniedziałek 6. września 1926 o godz. 10-iej rano odbędzie się w majątności Rynek

dobrowolny przetarg

około 60 morgów trawy

na łące majątku Rynek w Straszewach położonej. Zbiórka licytantów na drodze przy łące. Sprzedaż za gotówkę najwięcej dającemu.

Majątność Rynek.

Prima destylowaną smołę na dachy, papę, lepnik, tragarze, wapno w kawałkach, trzcinę, jako i wszelkie inne artykuły budowlane, maszyny rolnicze i sprzęty domowe

poleca po najniższych cenach

SPECJALNY HANDEL ŻELAZA,

N. Ewertowski, Nowemiasto,

Telefon nr. 66.

ZABAWA

odbędzie się w Dębieniu na sali w oberży w niedzielę, dnia 5-go września o godz. 5 po południu, na którą uprzejmie zaprasza

Fr. Szczepański, oberżysta.

Do siewu oddaję
P. S. G.

pszenicę zimową

orig.

(Pomerscher Diehtkopf.)

Cena 60% ponad pozn. giełdę zbożową. Przy dostarczeniu 10 ctr. 10 lub 50% drożej.

P. S. G.

żyto ozime

Wangenheima orig. prawie wyczerpane

Orlovius, Lubstyn pow. lub.

CENTRYFUGI „KRUPP'A“

stoją dziś na pierwszym miejscu!

Bo posiadają wszelkie zalety nowoczesne, najostrzej odłuszcza, są zbudowane z najlepszego materiału, gusztalu i bronzu i wszystkie tryby chodzą w oleju, dlatego w użytku są bardzo trwałe, na co daje się długoletnią gwarancję.

Wł. Czajkowski, Lubawa-Pomorze
Skład żelaza.

TOW. POWSTAŃCÓW I WOJAKÓW W SAMPLAWIE
obchodzi swoją

doroczną uroczystość

dnia 5-go września z następującym programem:

1. godz. 13 zbiórka wojaków w Samplawie przed szkołą.
 2. 13,15 wymarsz z orkiestrą do strzelnicy w lasku młeczarni Rakowickiej.
 3. 13,50 zebranie na strzelnicy.
 4. 14-tej ostre strzelanie o mistrzostwo Samplawy.
 5. 18-tej rozdzielanie nagród.
 6. po strzelaniu zabawa taneczna na salkach p. Wilbrandta w Rakowicach i p. Pszynczki w Łątku.
- W czasie strzelania przygrywać będzie orkiestra do tańca w lasku Rakowickim.

O liczny udział członków i gości prosi

ZARZĄD.

Marszałek, kap. rez. prezes.

Nowemiasto. Dnia 5-go września br. odbędzie się

ZABAWA TANECZNA

w parku miejskim. Początek o godz. 4-tej po południu.

Gospodarz.

BALANCE-CENTRYFUGI

mocejszej konstrukcji, bez talerzy, bez gumy, - ostre odłuszczenie, wygodne oczyszczenie - ofiaruje na raty, stare przyjmuje się w wpłatę.

Gustaw Koschorrek,
Lubawa,

Telef. 26 Telef 26

Oliwę do maszyn, cylindrową, do centryfug, do podłóg,

tran koronowy jasny, smarowidła na osie, tłuszcz stały żółty, froter do podłóg, pokost, poleca

W. Serożyński,
skład żelaza
Nowemiasto, tel. 69.

3 metrowy siewnik rzędowy
SAXONIA
uznany jako najlepszy, mało używany sprzedawca

L. Raszkowski, Nowemiasto

Ca 20 utuczonych
skopów
ma na sprzedaż

Lubstyn, pow. lub.

Zgubiono dnia 22. 8. br. podczas pożaru portfel z papierami

wojskowemi. Uczciwy znalazca zechce papiery wojsk. oddać, a gotówkę i portfel zatrzymać. 3.IX. 26r. **Stefan Bruski, Nowemiasto.**

Sięję przez cały rok

TRUCIZNĘ
na wydzierżawionej ziemi szkolnej.

Antoni Zawadzki, Osetno.

Czystą i dzielną

służącą,
która umie gotować, poszukuje odraz do mniejszej rodziny.

Kłosowska,
Nowemiasto nad Drwęcą.

Potrzebna od zaraz

dziewczyna
do służby

Swarowska.

Poszukuję od zaraz do mojego handlu żelaza i sprzętów domowych

ekspedjentkę, zarazem może się zgłosić

uczeń
na własnym stole.

N. Ewertowski, Nowemiasto Rynek.

Karty do gry
poleca
Kolegarnia „Drwęcy“

Wydzierżawię od 1-go października

SKŁAD

narożnik rynku i ul. Sobieskiego oraz

2 SKŁADY

przy ul. Sobieskiego z mieszkaniem i spichlerzem.

L. MOSZCZYŃSKI,
Hotel Polski, Nowemiasto.

TRUSKAWKI

(wielkoowocowe) „Laxons Noble“ piękne, zdrowe, silne

fiance na sprzedaż. 1000 sztuk 40 zł, 100 sztuk 4.50 zł.

Mączkowski,
Nowemiasto, ul. Mostowa w ogrodzie.

GOSPODYNI,

dobrze obeznana z gotowaniem

poszukuje posady na majątku lub na probostwie od 15-go bm. Zgłoszenia skierować do ekspedycji „Drwęcy“ pod nr. 250.

Jako elewke

poszukuję posady dla mojej córki. Zgłoszenia przyjmuje Filija „Drwęcy“ Lubawa.

A. Góralski, Nowemiasto,
zakład modnej fotografii i powiększeń.

Poszukuję

wspólnika

celem założenia fabryki maszyn rolniczych z kapitałem 10 do 15.000 złotych. Laskawe zgłoszenia przyjmuje

Jan Rutkowski, Lubawa.

Sprzedam korzystnie

MASZYNE
do kopania kartofli, prawie jak nowa.

Bronisław Zawadzki,
Łąkorz.

1 samojazd

1 młockarnia
jest na sprzedaż

J. Kramer, Nowemiasto.

Świeżo kiszono

ogórki

poleca

Stanisław Rost,
Nowemiasto Rynek 23.

Rower damski

dobrze utrzymany od zaraz na sprzedaż.

Gdzie? wskaże eksp. „Drwęcy“.

Młodszą

SŁUŻĄCĄ

do wszelkich prac domowych poszukuje od zaraz

Cukiernia Bluhm, następcą.

OSTRZEGAM

Szan. Obywateli powiatu lubawskiego przed **Feliksem Lubowieckim**, byłego ucznia fotografa p. **Metnickiego** z Torunia, który z powodu niezdołności nauki nie dokończył, a mimo to jeździ po pow. lubawskim i przedstawia się jako pomocnik mojego zakładu co nie polega na prawdzie. Nie będąc uczonym fotografem, przeto uprawia zawód w nielegalny sposób. Za fotografie, które p. L. u swoich rodziców w Osówce niefachowo wykonuje, nie odpowiadam, i pociągam go przez Izbę Rzemieślniczą i Cech fotografów do sądowej odpowiedzialności.

A. Góralski, Nowemiasto,
zakład modnej fotografii i powiększeń.

Wymieniamy i sprzedajemy

pszenicę i żyto

do siewu.

Polecamy również

USPULUM

jako wypróbowaną bejcę do zaprawiania zboża.

„ROLNIK“

Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa

Lubawa. Tel. 39. Tel. 39.

USPULUM

i kamień niebieski do bejcowania nasion

poleca

J. Cieszyński, Nowemiasto

Tel. 52. drogerja i skład farb. Tel. 52.

Swój do swego!